

Miljødirektoratet

Deres referanse 2025/8048
Vår saksbehandler Hazel M. Perrens
Vår dato 19.05.2025

Høringsinnspill Offshore Norge – Høring av ny grensekryssforordning

Offshore Norge viser til høring av ny grensekryssforordning, datert 19.02.2025, hvor Miljødirektoratet ber om innspill til forslag om å endre avfallsforskriftens kapittel 13 om grensekryssende forsendelser av avfall for å gjennomføre EUs grensekryssforordning nr.2024/1157, med høringsfrist 19.05.2025.

Offshore Norge er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for selskaper som driver eller er leverandører til olje- og gassvirksomhet, transport og lagring av CO₂, havbasert fornybar energiproduksjon og havbasert mineralvirksomhet på norsk kontinentalsokkel.

Offshore Norge støtter den reviderte forordningens formål om å legge bedre til rette for ombruk og materialgjenvinning av avfall, som et bidrag til en mer sirkulær økonomi. Samtidig vil vi fremheve noen viktige utfordringer knyttet til begrensning av muligheten til eksport av avfall til sluttbehandling som kan føre til betydelig negative konsekvenser for petroleumsvirksomheten på norsk sokkel.

Avfallsminimering

Industrien jobber kontinuerlig med å redusere mengden avfall gjennom valg av tekniske løsninger for avfallsforebygging. Dette er høyt på agendaen hos selskapene, og det er flere gode eksempler på tiltak som er implementert for å redusere avfallsmengden:

- Teknologiske løsninger: Bruk av avanserte boreteknikker som «slim well» reduserer mengden borekaks og forbruket av borevæske.
- Gjenbruk og resirkulering: Implementering av systemer for gjenbruk av borevæsker og resirkulering av avfallsmaterialer.
- Næringen har tatt initiativ til storskala oppgradering av slopenseanlegg på installasjoner offshore og nå stilles det strengere tekniske krav til slike renseenheter for å redusere volumet avfall som sendes til land.
- Økt fokus og vektlegging av avfallsaspektet i brønn- og væskestrategi.

Petroleumsnæringen jobber målrettet for at eget avfall blir behandlet på best mulig måte og med lavest mulig miljøfotavtrykk. Selv med tiltakene listet over vil imidlertid avfallshåndteringskapasiteten i Norge være for liten til å dekke behovet i olje- og gassnæringen de nærmeste årene.

Begrenset nasjonal behandlingskapasitet

Bore- og brønnoperasjoner innen petroleumsvirksomheten på norsk sokkel genererer hvert år store mengder av ulike typer avfall. Betydelige mengder av dette avfallet blir transportert til land for sluttbehandling, og på grunn av begrenset nasjonal kapasitet for behandling av enkelte avfallsfraksjoner har eksport vært helt nødvendig for å opprettholde dagens aktivitetsnivå på norsk sokkel. En [rapport utarbeidet av DNV på vegne av Offshore Norge](#) har kartlagt behandlingskapasitet ved norske anlegg, med utgangspunkt i prognoser for fremtidig avfallsgenerering fra petroleumsvirksomheten på norsk sokkel. Rapporten viser at kapasiteten for behandling av oljeholdig vann i Norge er utilstrekkelig i årene fremover. Prognosen for nasjonalt årlig behov for sluttbehandling av oljeholdig vann som har sitt opphav fra offshore er på mellom 250,000 og 350,000 m³, mens den beregnede norske behandlingskapasiteten er 290,000 m³. Dette gjenspeiler også funnene gjort i [Miljødirektoratets rapport «Kartlegging av avfallsstrømmer og håndtering av avfall fra petroleumsvirksomhet til havs»](#), hvor både operatører og avfallsbehandlere peker på begrenset behandlings- og lagringskapasitet som en sentral utfordring.

Tilsvarende begrensinger gjelder kapasiteten for høytemperaturforbrenning av ulike typer olje- og kjemikalieavfall. Her er den norske avfallsnæringen avhengig av kapasitet i f.eks. Sverige og Finland for å unngå opphopning av avfall.

Det er et særtrekk ved petroleumsnæringen på norsk sokkel at avfallsflyten er ujevn gjennom året - den kommer i toppe som i noen tilfeller kan forutses, og i andre tilfeller ikke. I noen tilfeller vil bore- og produksjonsaktivitet generere betydelige mengder avfall som ikke var planlagt for og som det heller ikke vil være mulig å ta høyde for ved systemforbedringer. I tillegg svinger boreaktiviteten betydelig fra år til år, noe som fører til tilsvarende variasjoner i mengden avfall som genereres og sendes til land for sluttbehandling. Disse variasjonene i aktivitetsnivået utgjør en utfordring ettersom avfallsanleggene på land har behov for kontinuerlig tilflyt av avfall inn i renseprosessen for optimal bruk av anleggets kapasitet.

Det kan også forekomme store variasjoner av oljeholdige vannvolumer som genereres fra ulike produksjonsaktiviteter, som for eksempel opprensnings- eller revisjonsstansaktiviteter. Dette kan resultere i større mengder avfall som inneholder ikke-raffinerte hydrokarbonfraksjoner med potensielt lavt flammepunkt. Slike avfallstyper krever lagring i spesielle tankanlegg, som det kun finnes ett anlegg av i Norge. Der ulike operasjoner foregår parallelt, er man av sikkerhetshensyn nødt til å planlegge for eksport på grunn av begrenset nasjonal mellomlagringskapasitet..

Miljødirektoratet skriver i høringsnotatet at begrensningen i muligheten for eksport og import vil kunne skape nye markeder for behandling av norsk avfall som ikke lenger kan eksporteres. Det kan være riktig på enkelte områder, men en utbygging av nødvendig kapasitet vil være tidkrevende, blant annet på grunn av lovpålagte planprosesser og krav om utvidede tillatelser etter forurensingsloven. Nødvendig kapasitet kan ikke forventes å være på plass innen 21.mai 2026, når forordningen blir gjeldende. Det bør også fremheves at regulatorisk utvikling kan skape barrierer for utvidelse av kapasitet, deriblant det reviderte industriutslippsdirektivet (Industrial Emissions Directive 2.0, 2010/75/EU) og vannrammedirektivet (Water Framework Directive, 2000/60/EC). Begge direktivene medfører skjerpede krav for utslipp fra renseanlegg, som videre betyr økt oppholdstid i renseanlegget og totalt redusert behandlingskapasitet.

Dersom man skulle dekke hele petroleumsnæringens behov ved anlegg i det norske markedet vil man i realiteten måtte bygge ut en betydelig overkapasitet for å ta unna toppene. Denne kapasiteten vil være svært vanskelig å utnytte effektivt i perioder hvor tilflyten er mindre, også fordi

import av avfall vil begrenses på samme måte. En slik utbygging vil etter Offshore Norges syn ikke være økonomisk levedyktig over tid.

For en stor andel av våre medlemmer vil derfor eksport for sluttbehandling av avfallstoppene være den eneste realistiske løsningen, også i de nærmeste årene. I mange tilfeller vil også eksport til store og spesialiserte anlegg, selv om disse ligger utenfor Norge, kunne være den beste miljømessige løsningen i et globalt perspektiv.

Anbefalinger

Offshore Norge mener det er avgjørende å utnytte Norges nasjonale handlingsrom til å praktisere den reviderte grensekryssforordningen på en praktisk og forutsigbar måte. For eksempel må unntaksvilkårene i forordningens artikkel 11 praktiseres slik at eksport fortsatt vil være mulig der hvor det i realiteten ikke foreligger tilstrekkelig kapasitet i det norske markedet. Dersom unntaksvilkårene praktiseres på strengeste måte vil dette medføre betydelig risiko for at aktiviteten på norsk sokkel i enkelte tilfeller vil måtte begrenses.

Offshore Norge vil også påpeke betydningen av klassifiseringen av både avfall og anlegg i henholdsvis R(ecycle) og D(isposal). I enkelte tilfeller sendes avfall i dag til forbrenning med energigjenvinning under D10 fordi mottaksanlegget ikke er klassifisert som R-anlegg. Rigid og ulik praktisering av disse reglene kan forhindre forordningens formål om økt ressursutnyttelse, og det skaper samtidig betydelige utfordringer for aktørene på norsk sokkel. Det bør vurderes hvorvidt praktiseringen kan gjøres smidigere og mer enhetlig på tvers av land som norske aktører normalt samarbeider med.

I realiteten er de fire nordiske landene hver for seg for små til at det lar seg gjøre å etablere selvstendige og økonomisk levedyktige verdikjeder for flere av avfallsfraksjonene som produseres i forbindelse med aktiviteten på norsk sokkel. Vi har ovenfor nevnt oljeholdig vann, men problemstillingen er også aktuell for f.eks. enkelte avfallsfraksjoner som inneholder tungmetaller. Næringen har sett tilfeller der kvikksølvholdig avfall fra prosessutstyr, med en relativt høy total mengde avfall, har hatt for høyt organisk innhold til at deponi for farlig avfall i Norge kunne ta imot det. Forbehandlings- og deponiløsninger utenfor Norge vil da kunne være den mest miljøvennlige løsningen for behandling og deponering av avfall. Å ikke ha behandlingsløsninger for denne typen avfall er uakseptabelt, og da må det være muligheter for eksport for å sikre gode løsninger.

Land som Nederland, Tyskland og Belgia er i Norges geografiske nærområde selv om de ikke direkte grenser til Norge. Offshore Norge mener at det må legges til rette for å utnytte mulighetene for bilaterale avtaler og tillate eksport med land som ligger i Norges geografiske nærområde under forordningens artikkel 31.

Reglene kan få negativ betydning for ønsket om å legge til rette for sirkularitet i forbindelse med fjerning av petroleumsinnretninger. Her har Norge gode erfaringer med både eksport og import, med omfattende dokumentasjon på avfall som ligger til grunn for godkjenning av grensekryssende avfall. Det er uheldig om praktiseringen av forordningen begrenser markedet for resirkulering (med en minimal andel sluttbehandling) av utrangerte petroleumsinnretninger.

For flere av våre medlemmer vil eksport for sluttbehandling av avfallstoppene fortsatt være den mest realistiske løsningen i de kommende årene. Grensekryssforordningen krever at det innen tre år etter ikrafttredelse skal fastsettes et regelverk som spesifiserer kriteriene for samtykke til avfallseksport. Det er viktig at norske myndigheter er klar over de særlige eksportbehovene som

knytter seg til aktiviteten på norsk sokkel og at disse følges opp og ivaretas i utpenslingen av unntaksbestemmelsen i artikkel 11.

Offshore Norge stiller gjerne i møte med Miljødirektoratet for å utdype våre synspunkter dersom ønskelig.

Med vennlig hilsen
Offshore Norge

Sign.
Benedicte Solaas
Direktør, Klima og miljø